Rok VII. Nr. 5—45.

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydawany z funduszów Nauczycielstwa Okręgu.

Brześć n/B. **dnia 25. maja 1929 r.**

TREŚĆ:

CZĘŚĆ URZĘDOWA:

Poz.		Strona
52	Treść rozporządzeń Ministerstwa W. R. i O. P. ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Nr. 5/212 z dnia 10-go maja 1929 r.	225
53	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 15 kwietnia 1929 r. o zmianie rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 16 listopada 1926 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych	225
54	Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 26 marca 1929 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o wykonaniu art. 61 ustęp ostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 r.	226
55	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 10 kwietnia 1929 r. w sprawie zaliczek na uposażenie	228
56	Komunikat Kuratorjum Okr. Szk. Poleskiego w sprawie kursów wakacyjnych dla nauczycieli szkół średnich	230
57	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 maja 1929 r. w sprawie kwalifikacyj do ustalenia w szkolnictwie powszechnem	232
58	Komunikat Kuratorjum Okr. Szk. Poleskiego z dnia 13 maja 1929 r. w sprawie egzaminów nauczycielskich	233
59	Komunikat Kuratorjum Okr. Szk. Poleskiego w sprawie organizacji kursów wakacyjnych dla nauczycieli szkół powszechnych	234
60	Rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6 maja 1929 r. w sprawie ulg kolejowych dla absolwentów szkół powszechnych	240

61 Komunikat Kuratorjum Okr. Szk. Poleskiego z dnia 15 kwietnia 1929 r. w sprawie broszury o sadzeniu i utrzymaniu drzew przy drogach publicznych 241
62 Komunikat Kuratorjum Okr. Szk. Poznańskiego o tanich kwaterach dla dyrektorów szkół średnich i inspektorów szkolnych w czasie Wystawy Krajowej 242
63 Komunikat w sprawie zniżonych cen wstępu na P. W. K. w Poznaniu 243

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA:

poświęcona pracy nauczycielstwa w szkole i poza szkołą.

Strona

I. Lekcje:
klasa V. Podział samogłosek (F. Karaś) . . . 244
klasa VI. Liga morska i rzeczna (Szer-Szeń). . . 246
II. Z Polesia:
Wesele na Polesiu (Jewtuchowicz) 248
III. Odpowiedzi Redakcji 251

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

52.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 5/212 z dnia 10 maja 1929 r. ogłoszone zostały następujące rozporządzenia.

1. Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie zakładania w szkołach kół szkolnych Komitetu Floty Narodowej.

2. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie druku świadectw szkolnych dla szkół prywatnych.

3. Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie organizacji kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1929.

4. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie Dnia Spółdzielczości (w szkołach).

5. Wykaz świadectw i druków szkolnych, drukowanych w Drukarni państwowej według wzorów ustalonych przez Ministerstwo W. R. i O. P.

53.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 15 kwietnia 1929 r.

o zmianie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 16 listopada 1926 r. w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych.

Na zasadzie art. 2 ustawy z dnia 26 września 1922 roku, dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich pań-

stwowych i prywatnych, której tekst jednolity ogłoszony został w załączniku do rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 września 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 864) oraz na zasadzie art. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1929 r. w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 59) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu z dnia 16 listopada 1926 roku w sprawie kwalifikacyj zawodowych do nauczania religji mojżeszowej w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. Nr. 124, poz. 715) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 po wyrazach: „przez zdanie przed końcem" wyrazy „roku szkolnego 1928/29" zastępuje się wyrazami „roku szkolnego 1930/31";

2) w ustępie 2 § 5 po wyrazach „winny wnieść" wyrazy w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia" zastępuje się wyrazami „przed 1 lipca 1929 r.";

3) w § 7 wyrazy „przed końcem r. 1928" zastępuje się wyrazami „przed końcem roku szkolnego 1930/1931".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze w chodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

(—) Sł. Czerwiński.

54.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 26 marca 1929 r.

w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o wykonaniu art. 61 ustęp ostatni ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 r.

Na mocy art. 61 ustęp ostatni ustawy z dnia 23 maja 1924 r. w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakłady naukowe, świeckie i duchowne (zakłady teologiczne) których uczniowie, bądź słuchacze są uprawnieni do żądania odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej zgodnie z art. 61 punkty 1, 2 i 3 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym w brzmieniu załącznika do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 8 marca 1928 r., są oznaczone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

Zastrzeżone w niektórych średnich szkołach zawodowych odbycie praktyki po ukończeniu nauk teoretycznych w szkole, należy uważać jako dalszy ciąg nauki szkolnej, czyli część ostatniego kursu.

§ 2. Odroczenie terminu czynnej służby wojskowej z punktu 1 art. 61 z tytułu studjów w szkołach zagranicznych o poziomie średnim (szkoły ogólnokształcące, zawodowe, seminarja nauczycielskie, artystyczne i inne szkoły) może być udzielane w następujących wypadkach:

1) gdy w kraju niema takiego rodzaju szkoły,

2) gdy rodzice kandydata do odroczenia przebywają stale poza granicami Państwa Polskiego i wskutek tego posyłają syna do szkoły zagranicznej,

3) gdy kandydat do odroczenia delegowany jest na naukę w szkołach średnich zagranicznych przez państwowe władze polskie (np. jako stypendysta),

4) gdy kandydat do odroczenia odbywa zastrzeżoną w niektórych średnich szkołach zawodowych praktykę po ukończeniu nauk teoretycznych w szkole, którą to praktykę uważa się jako dalszy ciąg nauki szkolnej, czyli część ostatniego kursu szkoły.

W wypadkach wątpliwych lub nieobjętych jednym z 4 wymienionych wyżej punktów rozstrzyga Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Odroczenia czynnej służby wojskowej z tytułu studjów w wyższych zakładach naukowych zagranicznych przysługują studentom rzeczywistym wyższych zakładów naukowych zagranicznych, oznaczonych w załączniku do niniejszego rozporządzenia, oraz tych, które w poszczególnych wypadkach będą uznane za wyższe przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile studenci posiadają świadectwo ukończenia

w Polsce co najmiej sześciu klas szkoły średniej ogólnokształcącej państwowej albo prywatnej, mającej prawa szkół państwowych, lub świadectwo ukończenia co najmniej średniej szkoły zawodowej państwowej lub odpowiedniej szkoły zawodowej prywatnej, uznanej w każdym poszczególnym przypadku za równorzędną ze szkołą państwową.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 kwietnia 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa (Dz. U. P. Nr. 80, poz. 697).

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: **Świtalski.**

Minister Spraw Wojskowych: **J. Piłsudski.**

55.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

——

Warszawa, dn. 10 kwietnia 1929 r.

Nr. I.R. 3899/29.

W sprawie zaliczek na uposażenie

Odpowiedź na pismo z dnia 21 marca 1929 r. Nr. O.R. 4419/29.

Do

Kuratorjum Okręgu Szkolnego

w Brześciu n/Bug.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że przy udzielaniu 6-miesięcznych zaliczek na płace należy stosować przepisy zawarte w okólniku Prezydjum Rady Ministrów z dnia 11 maja 1928 r. Nr. 8492/F. O.R. 6387/28 z dnia 23 maja 1928 r., a mianowicie:

1) 6-miesięczna zaliczka, jak każda zaliczka na uposażenie, nie może być udzielona przed spłatą poprzedniej zaliczki. W wyjątkowych tylko wypadkach, szczegółowo uzasadnionych, zaliczka może być udzielona przed ostateczną spłatą poprzedniej zaliczki a to na zasadach, wskazanych w okólniku Ministerstwa N.O. Prez. 7296/28 z dnia 6 grudnia 1928 r. (ustęp ostatni).

2) 6-miesięczna zaliczka winna być spłacona w 24 ratach miesięcznych, większych bowiem terminów spłaty omawiane zarządzenie Prezydjum Rady Ministrów nie przewiduje (patrz p. V ust. 1 okólnika Nr. O. R. 6387/28).

3) Petent, ubiegający się o 6-miesięczną zaliczkę na budowę mieszkania winien załączyć odpowiednie zaświadczenie, stwierdzające czy to posiadanie własnego lub dzierżawionego placu pod zabudowania, czy to nabycie odpowiedniej ilości materjału budowlanego, czy to udział w kooperatywie mieszkaniowej i t.p.

Uznanie tych dowodów za wystarczające należy do Ministerstwa Skarbu, do którego zostaje skierowane podanie o zaliczkę 6-miesięczną.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

—o—

Dnia 22 kwietnia 1929 r.

Nr. O-5726/29.

do wiadomości

Naczelnik Wydziału
(—) J. Wilk.

56.

Kuratojum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

—

Dnia 1 maja 1929 roku

Nr. II-6040/29.

Kursy wakacyjne dla nauczycieli szkół średnich.

W związku z okólnikiem Ministerstwa w sprawie kursów nauczycielskich, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 44, Kuratorjum przesyła komunikat w sprawie organizacji kursów w czasie od 2 do 27 lipca 1929 r. celem podania go do wiadomości nauczycielstwu i zachęcenia do zgłaszania się na wymienione w komunikacie kursy.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) J. Bobka.

Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

W czasie od dnia 2 do 27 lipca 1929 roku odbędą się następujące kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

I. w Augustowie (woj. Białostockie) — biologiczny.

II. w Krakowie:
1) pedagogiczny,
2) języka i literatury polskiej,
3) „ „ niemieckiej,

III. we Lwowie — geograficzny.

IV. w Toruniu — historyczny.

V. w Warszawie:
1) filologiczny,

2) fizyczny,
3) matematyczny.

VI. w Wągrowcu (woj. Poznańskie) — fizyczno-chemiczny (przedewsz. dla naucz. zakł. kształc. naucz.)

Celem kursów jest: a) umożliwienie nauczycielstwu rozszerzenia naukowych horyzontów i nawiązania łączności z ludźmi i środowiskami pracy naukowej;

b) zapoznanie z nowszemi wynikami badań w danej dziedzinie, przyczem tematy mające bezpośredni lub pośredni związek z terenem pracy nauczycielskiej będą miały oczywiście pierwszeństwo;

c) omówienie zagadnień dydaktycznych w związku z programem.

Prelegentami będą wybitni fachowcy, przeważnie profesorowie szkół akademickich.

Słuchaczami mogą być nauczyciele państwowych i prywatnych szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, w miarę zaś wolnego miejsca także nauczyciele innych szkół. Słuchacze opłacają wpisowe w kwocie 20 zł. i otrzymują wstęp na wykłady i ćwiczenia oraz w razie potrzeby bezpłatną zbiorową kwaterę w siedzibie kursu (bez pościeli). W miarę możności będą również zapewnione tanie mieszkania oddzielne oraz posiłki po przystępnych cenach.

Bliższe szczegóły w sprawie zamierzonych wykładów i ćwiczeń oraz w sprawie terminu i sposobu zapisów na kursy zostaną niebawem ogłoszone.

Nr. II-6040/29.

57.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
—o—
w Warszawie, dnia 1 maja 1929 r.
Nr. II-9501/29.

Kwalifikacje do ustalenia w szkolnictwie powszechnem.

Odpowiedź na pismo z dnia 28 marca 1929 r. Nr. I-3996/29.

Do
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/Bug.

Wyjaśniam:

1) że nauczyciel publicznej szkoły powszechnej, zamianowany na to stanowisko od dnia 1 września 1924 r. i pracujący bez przerwy do obecnej chwili, winien być uważany za posiadającego przepisane kwalifikacje zewodowe do ustalenia w publicznych szkołach powszechnych w myśl postanowień punktu 3 art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 28, poz. 258) — o ile posiada odpowiednie warunki kwalifikacyjne, podane w tym punkcie oraz

2) że przez „trzyletnią nieprzerwaną pracę nauczycielską“ wymienioną w cytowanem wyżej postanowieniu, należy rozumieć pracę nauczycielską w publicznych szkołach powszechnych niezależnie od jej charakteru (kontraktowego czy etatowego).

p. o. Naczelnika Wydziału
(—) I. Dzierżyński
Wizytator Ministerjalny.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.
—o—
Dnia 8 maja 1929 roku
Nr. H-6712/29.

przesyłam do wiadomości i zastosowania.

Za Naczelnika Wydziału
(—) B. Kudełka
Wizytator Szkół.

58.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n/B.

Dnia 13 maja 1929 roku
Nr. I-1979/29.

W sprawie egzaminów nauczycielskich.

Ponieważ w Okręgu Szkolnem Poleskim znajduje się jeszcze pewna ilość niewykwalifikowanych nauczycieli publicznych szkół powszechnych, którzy ze względu na posiadaną praktykę i przygotowanie zawodowe mogliby nadal skutecznie pracować w szkolnictwie w razie złożenia z pomyślnym wynikiem obowiązujących ich egzaminów nauczycielskich, Kuratorjum oznajmia że zamierza zorganizowac dla tych nauczycieli w m-cu sierpniu r. b. w Brześciu n.B. jeszcze raz egzaminy nauczycielskie według przepisów Regulaminu egzaminów dla czynnych a niewykwalifikownnych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10 ex 1924, poz. 94).

Do wymienionego egzaminu mogą być dopuszczeni nauczyciele czynni, którzy zostali mianowani na posady przed dniem 1 października 1926 r. i pracują bez przerwy conajmniej od tej daty w szkołach powszechnych.

Podania o dopuszczenie do egzaminu zaadresowane do Kuratorjum O. S. Poleskiego mogą zainteresowani nauczyciele składać Panom Inspektorom w terminie do dnia 20 czerwca r. b. dołączając:

a) swiadectwo szkolne w oryginale,
b) życiorys własnoręcznie napisany,
c) spis przestudjowanych dzieł i podręczników,
d) metrykę urodzenia,
e) opłatę za egzamin w gotówce (za jedną grupę — 10 zł. za dwie — 15 zł., za trzy — 20 zł., za cztery i więcej 25 zł. Rysunki i roboty ręczne oraz śpiew i gimnastyka składane razem liczą się za jedną grupę).

Do otrzymanych podań zechcą Panowie Inspektorzy dołączyć znajdujące się w aktach personalnych kandydata świadec-

two lekarskie, wyciąg stanu służby i wykazu kwalifikacyjnego względnie odpis arkusza osobowego i ewentualnie jego arkusze egzaminacyjne.

Skompletowane w ten sposób podania należy przedstawić Kuratorjum w terminie do dnia 1 lipca 1929 r., oraz równocześnie przesłać przekazem pocztowym taksę za egzamin.

Kuratorjum zaznacza, że wobec słabego naogół przygotowania kandydatów, którzy przystępowali do egzaminów dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli w m-cu kwietniu r. b., będzie zmuszone przy rozpatrywaniu przeprowadzić pewną selekcję i bezwzględnie nie dopuścić do składania egzaminów tych kandydatów, którzy przystępują do egzaminu poraz trzeci, a przy zdawaniu ostatniem egzaminu wykazali zupełny brak przygotowania.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu otrzymają imienne wezwania, w których będzie dokładnie wyznaczony dzień egzaminu.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) **Z. Gąsiorowski.**

59.

KURATORJUM
OKRĘGU SZKOLNEGO
POLESKIEGO
w Brześciu nad Bugiem

—

Dnia 22 maja 1929 roku
Nr. I-7133/29

Organizacja kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w r. 1929.

Do

Panów Inspektorów Szkolnych

Okręgu Poleskiego

Kursy wakacyjne w roku 1929 odbędą się naogół według tych samych wytycznych, które zostały skreślone szczegółowo w okólnikach Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego z dnia 25 kwietnia 1928 r. Nr. I-7194/28, z dnia 2 maja 1928 roku

Nr. I-6636/28 z dnia 12 maja 1928 r. Nr. I-8082/28 za wyjątkiem zmian w sposobie zapisów.

Wobec bardzo nieznacznej już liczby nauczycieli niekwalifikowanych, nie będą urządzane państwowe kursy dla nauczycieli niekwalifikowanych. W roku obecnym odbędą się kursy wakacyjne wyłącznie tylko dla czynnych nauczycieli kwalifikowanych. Zasób wiedzy i umiejętności nauczania, zdobyty przy seminarjalnych egzaminach dojrzałości nie może wystarczyć w dalszej pracy nauczycielowi, który musi śledzić ciągle nowe prądy naukowe, zawodowe, społeczne, by nadążyć obecnemu szybkiemu tempu życia i spełnić należycie swoje zadanie.

Jednostki wybitniejsze z pośród nauczycielstwa przez samokształcenie, starają się uzupełnić braki swego przygotowania do zawodu.

Kursy wakacyjne są ważną pomocą przy samokształceniu się nauczycielstwa, dając sposobność do bardzo skutecznej pracy zbiorowej pod kierunkiem doświadczonych prelegentów.

Udział w kursach wakacyjnych, jako połączony bądź co bądź z uszczerbkiem dla zasłużonego odpoczynku wakacyjnego nauczyciela, jest też niewątpliwie do pewnego stopnia miarą zapału tego, z jakim nauczyciel odnosi się do pracy dla dobra szkoły, oraz jest miarą pewnego idealizmu, z jakim zdolny jest do poświęcenia należnego mu urlopu.

Wszystkie kursy tegoroczne oparte są na zasadzie dobrowolnego udziału słuchaczy, uczęstnicy kursów nie będą otrzymywać żadnych zapomóg.

Zapisy słuchaczy na tegoroczne kursy odbywać się będą tak jak dotychczas przy pomocy kart wpisowych, wydanych przez Ministerstwo, przyczem aż do wyczerpania nakładu można używać dawnych kart wpisowych, znajdujących się na składzie głównym w księgarni Książnicy Atlasu T. N. S. W. w Warszawie. Nowe karty wpisowe, które ukażą się niebawem, będą do pewnego stopnia ułatwiały selekcję w razie zbyt licznych zapisów. W razie bowiem nadmiaru zgłoszeń, pierwszeństwo przy przyjmowaniu będą mieli ci kandydaci, którzy wyjaśnią na karcie wpisowej powód zgłoszenia na kurs tego typu oraz wykażą wystarczające przygotowanie.

Maksymalną liczbę uczestników ustanawia się jak dotychczas na 40 słuchaczy na kursie.

Udział w kursach wakacyjnych nie stanowi podstawy do odroczenia ćwiczeń wojskowych, ani dla słuchaczy ani dla prelegentów.

Wobec zwiększonych kosztów organizacyjnych wpisowe podnosi się do 15 złotych. Wpisowe te wyśle nauczyciel przekazem pocztowym, względnie czekiem P. K. O., bezpośrednio (t. j. nie jak dotąd za pośrednictwem przełożonego Inspektora Szkolnego) do Inspektora Szkolnego w siedzibie kursu, osobno zaś prześle mu kartę wpisową wraz z trzema znaczkami po 25 groszy. Inspektor Szkolny w siedzibie kursu zawiadomi możliwie niezwłocznie nauczyciela bezpośrednio, czy został na kurs przyjęty.

Odpowiedź przychylna jest zarazem kartą wstępu na kurs wakacyjny.

Termin zapisów upływa dla wszystkich słuchaczy z dniem 10 czerca 1929 r. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kursów są niżej zamieszczonym wykazie.

Wybory tematów na kursy wakacyjne dokonało Kuratorjum na podstawie zauważonych podczas wizytacyj braków w fachowem i metodycznem przygotowaniu nauczycielstwa szkół powszechnych.

Zgodnie z powyższem nastąpiła konieczność zorganizowania kursów fizyko-matematycznego, pedagogicznego, języka polskiego, robót ręcznych i rysunków.

W zwiazku ze specjalnemi warunkami prace nauczycielstwa na wsi poleskiej wśród ludności białoruskiej, staje się koniecznością opanowania przez nauczycielstwo szkół powszechnych, języka miejscowej ludności i tej potrzebie służyć będzie kurs języka białoruskiego w Prużanie.

Kuratorjum podkreśla zbyt małe zainteresowanie się nauczycielstwem w roku zeszłym, kursem języka białoruskiego i nie wątpi, iż w bieżącym roku szkolnym, nauczycielstwo doceni należycie ważność tego kursu i weźmie liczny w nim udział. Na kursie tym mogą brać udział kandydaci, którzy nie przesłuchali kursu początkowego w zeszłym roku na pod-

stawie wstępnego kollokwium. Na kursie będzie zorganizowana Komisja Egzaminacyjna.

Szczególniejszą uwagę nauczycielstwa zwraca Kuratorjum na kurs ogrodniczo-pszczelniczy z równoległą grupą kursu rolniczo-budowlanego z siedzibą w Torokaniu, powiatu drohiczyńskiego, zorganizowanego staraniem Poleskiego Towarzystwa Rolniczego i Wojewódzkiego Wydziału Rolnego w Brześciu n.B.

Kurs ten zastrzeżony jest w wyłącznej mierze dla nauczycielstwa Okręgu Szkolnego Poleskiego, ma przygotować nauczycielstwo do pracy społecznej w szkole i środowisku wsi poleskiej, da nauczycielstwu sposobność zdobycia cennych wiadomości (popartych ćwiczeniami praktycznemi) z zakresu ogrodniczo-pszczelniczego i rolniczo-hodowlanego, opartych na doświadczeniach i wiedzy specjalistów.

Organizatorzy wspomnianego kursu uczynią wszystko, by uczestnikom kursu ułatwić skuteczność pracy oraz zapewnić miłe warunki pobytu.

Na kursie tym będą zapewnione bezpłatne kwatery i znaczne ulgi w kosztach utrzymania.

Kuratorjum nie wątpi, że nauczycielstwo w zrozumieniu doniosłości swej roli wszechstronnego działacza kulturalnego na terenie zacofanej wsi poleskiej — licznie zapisze się na kurs w Torokaniu, zgłaszając swoje zobowiązanie uczestnictwa w kursie na ręce Inspektora Szkolnego w Drohiczynie do dnia 10 czerwca rb.

Rozkład kursów wakacyjnych oraz karty wspisowe są do nabycia w księgarniach (skład główny w Książnicy Atlas T. N. S. W., Warszawa, Nowy-Świat 59).

Kuratorjum ma nadzieję, że Panowie Inspektorzy w rozumieniu wielkiego zadania w dokształcaniu nauczycielstwa rozwiną wśród nauczycielstwa kwalifikowanego należytą propagandę w kierunku zapisywania się na tegoroczne kursy wakacyjne, mimo, że nie będą dawały one bezpośrednich uprawnień kwalifikacyjnych.

Termin zapisu na wszystkie kursy upływa 19 czerwca tak dla nauczycieli z własnego Okręgu jak i dla zgłaszających się z innych Okręgów. Zrozumiałą jest przytem rzeczą, że kandydaci z własnego Okręgu mają pierwszeństwo.

Obowiązki prelegentów i płace pozostają tak samo jak w roku zeszłym.

Panowie Inspektorzy Szkolni w siedzibie kursów winni niezwłocznie przystąpić do organizacji pomieszczenia tak na same wykłady, jak i na internaty dla prelegentów, zająć się również kwestją mieszkań kursistów, zapewnić kursom odpowiednie pomoce naukowe, bibljoteki, warsztaty, możność korzystania z gabinetów fizycznych i t. d.

Poniżej Kuratorjum podaje rozkład tegorocznych kursów wakacyjnych.

Zechcą Panowie Instruktorzy i Kierownicy kursów nadesłać w dniu 15 czerwca r. b. ilość zgłoszeń na poszczególne kursy oraz podać szczegóły organizacji kursów.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) B. Kudelka
Wizytator Szkół.

Rozkład kursów wakacyjnych w roku 1929 dla kwalifikowanych nauczycieli publicznych szkół powszechnych okręgu szkolnego poleskiego.

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
	Fizyko-matematyczny.		
Brześć n.B.	(a) Teorja mierzenia wielkości geometrycznych. Geometryczna teorja liczb niewymiernych. Odcinki proporcjonalne. Nauka o wielomianach i o wyrażeniach niewymiernych stopnia drugiego. Elementarne rozwiązywania równań z jedną niewiadomą. b) Przygotowanie ćwiczeń praktycznych z fizyki w zakresie programu szkoły powszechnej i tworzenie pracowni propedeutycznej w zakresie fizyki).	I	(W. K. N.)

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Brześć n.B.	**Pedagogiczny.** (Współczesne próby reformy nauczania i wychowania w szkole z uwzględnieniem prądów, króre wywołały potrzebę reformy. Czytanie dzieł najwybitniejszych przedstawicieli „szkoły pracy“. System daltoński, metoda projektów).	III	(W. K. N.)
Brześć n.B.	**Robót ręcznych i rysunków.** (Wyrób pomocy naukowych w zakresie potrzeb szkoły powszechnej i rysunki).	I	(W. K. N.) Dla osób obeznanych już praktycznie z rysunkiem i robotami ręcznemi.
Drohiczyn-Poleski (kurs w Torokaniu)	**Ogrodniczo-pszczelniczy** (Warzywnictwo, sadownictwo, nasiennictwo warzywne, kwiaciarstwo, oraz pszczelnictwo).	III	Pierwszeństwo dla nauczycieli z Okręgu Szk. Poleskiego. Zorganizowany staraniem Wydziału Rolnego w Brześciu n.B.
Pińsk	**Polonistyczny.** (Języka polskiego z uwzględnieniem metodyki opracowania różnych działów gramatyki opisowej w szkołach powszechnych oraz kultury polskiej).	I	Przedewszystkiem dla nauczycieli, którzy ukończyli szkoły rosyjskie.
Prużana	**Śpiewu.** (Ćwiczenia teoretyczne, praktyczne i metodyczne, niezbędne do prowadzenia nauki śpiewu w niższych oddz. szk. powszechnych).	I	Dla osób posiadających wstępne wiadomości z muzyki. Pożądane posiadanie skrzypiec

Inspektorat Szkolny	K u r s	Termin	Uwagi
Prużana	**Języka białoruskiego.**	III	Końcowy. Kandydaci, którzy nie przesłuchali kursu początkowego, mogą być dopuszczeni na podstawie kollokwjum wstępnego. Na kursie będzie zorganizowana Komisja Egzaminacyjna.

1) Termin I trwa od 3 lipca do 30 lipca, II od 16 lipca do 14 sierpnia, III od 2 sierpnia do 28 sierpnia.

2) Kursy, których temat jest fragmentem programu Wyższego Kursu Nauczycielskiego oznaczone są W. K. N.).

60.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
—
Warszawa, dnia 6 maja 1929 r.
Nr. II-9436/29.

Ulgi kolejowe dla absolwentów szkół powszechnych.

Do
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego
w Łodzi.

Na pytanie, skierowane pismem z dnia 26 marca 1929 r. Nr. I-4913|29, Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Wprawdzie okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2 czerwca 1923 r. Nr. 3573|II (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 10|111, poz. 87, mówiąc o wychowańcach zakładów naukowych, nie wspomina o absolwentach, to jednak w tych wypadkach, gdy przejazd koleją do miejsca stałego zamieszkania, czy też na wypoczynek

letni, a więc bezpośrednio po otrzymaniu świadectwa, należy wymieniony okólnik ze względów słuszności interpretować na korzyść interesowanych.

Dyrektor departamentu
(—) **Wł. Żłobicki.**

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Dnia 13 maja 1929 roku.

Nr. I-6972|29.

do wiadomości i zastosowania.

Za Naczelnika Wydziału
(—) **B. Kudelka**
wizytator szkół.

61.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poleskiego
w Brześciu n.B.

Dnia 15 kwietnia 1929 roku.

Nr. I-2961|29.

W sprawie broszury o sadzeniu i utrzymywaniu drzew na drogach publicznych.

Ministerstwo Robót Publicznych pismem z dnia 19 lutego 1929 r. Nr. XI-420 zawiadomiło, że Drukarnia Państwowa w Warszawie zobowiązała się wydrukować i przechowywać u siebie broszurę p. t. „Rozporządzenie w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew na drogach publicznych“ oraz sprzedawać ją zainteresowanym urzędom i instytucjom po cenie 29 groszy bez kosztów przesyłki.

Zamówienia na tę broszurę należy kierować wprost do Drukarni Państwowej.

Za Naczelnika Wydziału
(—) **B. Kudelka**
wizytator szkół

62.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego Poznańkiego
Nr. K. W. 2798/29

Poznań, dnia 22 kwietnia 1929

Do PP. Dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich oraz Inspektorów Szkolnych.

By PP. Dyrektorom i Inspektorom ułatwić pobyt podczas Powszechnej Wystawy Krajowej, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego organizuje z dniem 16 maja b. r. osobne kwatery dla PP. Dyrektorów i Inspektorów oraz ich rodzin. Kwatery te w liczbie 50 łóżek z pościelą i kocem oraz odpowiednią ilością umywalni będą się mieściły w jednej ze szkół poznańskich dla zwiedzających wystawę i miasto najdogodniej położonej. Opłata dzienna za kwaterę wynosić będzie 3.50 zł.

W razie reflektowania na powyżej wymienione kwatery Kuratorjum prosi skierować zgłoszenie najpóźniej 14 dni przed przyjazdem do VI Szkoły Powszechnej — Poznań, św. Marcin 35 z podaniem daty przyjazdu oraż ilości dni pobytu w Poznaniu.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) **Dr. J. Namysł.**

Nr. I-7030/29.
Brześć n/Bugiem dn. 15.V-1929.

W sprawie tanich kwater dla Dyrektorów szkół państwowych i prywatnych oraz dla Inspektorów Szkolnych.

Podaję do wiadomości i ewentualnego wykonania.

Za Kuratora Okręgu Poleskiego
(—) **B. Kudelka.**
Wizytator szkół

63.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

—

Warszawa
Dnia 25 maja 1929 roku.
Nr. I. Prez.-3489|29.

Zniżone ceny wstępu na P.W.K. w Poznaniu.

Podaję do wiadomości, że urzędnicy państwowi na podstawie okazanych legitymacyj urzędniczych otrzymują 50% zniżenie cen biletu wstępu na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

Naczelnik Wydziału
(—) **Dr. M. Pollak.**

NO. 7773|29.

P. Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom gimnazjów państw., Seminarjum naucz. Państw. Kursów Naucz., Kierownictwem preparand naucz.

do wiadomości.

Naczelnik Wydziału
(—) **J. Wilk.**

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

I. Lekcje.

Podział samogłosek na tylno i przednio-językowe.

Lekcja fonetyki opisowej należy do najbardziej wdzięcznych lekcyj, o ile nauczyciel sam materjał dobrze opanował.

Dotychczas stan nauczania fonetyki przedstawia się słabo, choćby z tego względu, że nauczycielstwo, wykształcone na starych formułach gramatycznych, stara się wbić w umysły dzieci te pojęcia drogą mechaniczną, nie mającą nic wspólnego z poglądem.

Jak powinna wyglądać taka lekcja w ogólnych zarysach przedstawia poniższy schemat.

Przy pierwszem przeprowadzeniu tego rodzaju lekcji będzie się to wydawało dzieciom dziwacznem, pozbawionem celu, a nawet śmiesznem. Nie należy się jednak tem zrażać.

Po przeprowadzonej pogadance względnie dyktandzie, wybieramy jedno zdanie, piszemy je na tablicy, a następnie wypisujemy z niego oddzielnie samogłoski. Wybrać należy takie zdanie, w którem możliwie byłyby wszystkie samogłoski. Po wypisaniu każemy je dzieciom wymawiać głośno i powoli.

Następnie zapytamy, czy które z dzieci chorowało na gardło i jeżeli był wtedy lekarz, to co robił, chcąc zbadać stan gardła. Dzieci odpowiedzą, że wkładał trzonek łyżki do gardła i kazał wymawiać „A". A dlaczego „a" a nie „i" albo „u"?

Teraz każemy znów jednemu uczniowi wymawiać głośno „a" — inni robią to pocichu. Odpowiedniemi pytaniami naprowadzimy uczniów, w jakiem położeniu znajduje się język przy wymawianiu tej samogłoski. (Język nisko położony, prawie nieczynny, usta szeroko otwarte, wargi swobodnie ułożone, ani wysunięte wprzód ani wciągnięte wstecz).

Dla lepszego uwydatnienia roli języka, i warg, każemy wymawiać głośno naprzemian głoski „i“ i „u“.

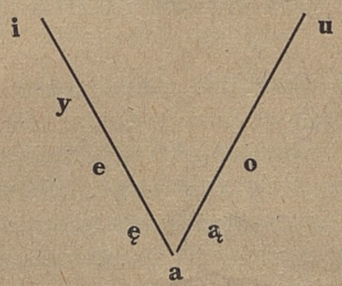
Przy wymawianiu sam. „i“ staramy się naprowadzić, w jakiem położeniu znajdują się wargi, a szczególnie język (wargi i język wysunięte naprzód).

Podobnież doprowadzić należy, że przy wymawianiu „u“ język cofa się wstecz, środkowa jego część wznosi się do tylnej części podniebienia. Równocześnie można zwrócić uwagę — wszystko przy pomocy samoobserwacji na ułożenie warg (charakterystyczne zwężenie).

Kiedy uczniowie zdadzą sobie dokładnie sprawę z czynności warg a szczególnie języka przy wymawianiu „i“ „u“ „a“ każemy jeszcze raz wymawiać w porządku „u“ „i“ „a“.

Pytaniami naprowadzimy jeszcze raz dzieci, że przy „a“ język leży swobodnie, przy „i“ wysuwa się naprzód, przy „u“ cofa się.

Dla lepszego uzmysłowienia rysujemy na tablicy kąt.

Na wierzchołku kąta piszemy „a“ jako środkową „i“ jako przedniojęzykową na końcu przedniego ramienia kąta, zaś „u“ jako tylno językową na końcu tylnego ramienia.

W ten sam sposób obserwują dzieci położenie języka przy wymawianiu dalszych samogłosek i ustawiają na ramionach kąta w odpowiednich miejscach, zależnie od położenia języka.

„O“ stało w dawnych czasach między „u“ a „o“, obecnie przy wymawianiu „u“ i „o“ niema różnicy.

F. Karaś.

„Liga Morska i Rzeczna“

Pomoce naukowe: Miesięcznik „Morze“, album z widokami wybrzeża polskiego i Gdańska, odezwa Oddziału Ligi M. i Rz. w Brześciu n.Bugiem, statut Ligi.

Cel lekcji: Zapisanie szkoły na członka Odziału Ligi Morskiej i Rzecznej w Brześciu.

Po otrzymaniu okólnika Inspektoratu Szkolnego i odezwy Oddziału Ligi Morskiej i Rzecznej w Brześciu n.Bugiem, wzywających do zapisywania szkół na członków Ligi, postanowiłem najbliższą lekcję języka polskiego poświęcić tej sprawie. Chciałem bowiem, ażeby inicjatywa przystąpienia szkoły na członka Ligi wyszła od uczniów najstarszej klasy, powierzonej mi szkoły.

Nawiązanie: Przypomnienie ust. 68 „Gdańsk“ (Dr. A. J. Mikulski. Polska książka dla kl. VI-szkół powszechnych). Znaczenie Wisły, głównej arteji wodnej w Polsce. Gdańsk-kupiec, jego rolta chciwego pośrednika. Bałtyk, polskie morze. Budowa portu w Gdyni, jako warunek niezależności ekonomicznej Polski.

Nowy materjał: Dokładne zobrazowanie wysiłku, na jaki zdobyła sie Polska, budując port w Gdyni. W r. 1922 Gdynia była ubogą wioską rybacką. (Album). Projekt budowy portu. Co należało zrobić: pogłębić dno morza, zniwelować grunt na wybrzeżu, połączyć Gdynię koleją żelazną ze stolicą i Górnym Ślązkiem, wybudować gmachy na pomieszczenie urzędów państwowych i miejskich, szpitala, szkół i t. d. Urządzenie portowe. Tu jako pomoc naukowa służy mi album portu gdańskiego i wybrzeża polskiego, w którem oglądają uczniowie dźwigi, molo, latarnię morską, żóraw w Gdańsku nad Mołtawą i t. p., urządzenia portowe, a także okręty handlowe i wojenne. W miesięczniku „Morze“ oglądają uczniowie widok obecnej Gdyni i stwierdzają, co zrobiono w ciągu 6 lat.

Na budowę portu, urządzeń i floty potrzeba pieniędzy. Rząd polski, szczególnie od kilku najbliższych lat, interesuje się bardzo budową portu w Gdyni, udziela pożyczek krutko-i długoterminowych, daje koncesje prywatnym towarzystwom handlowym i przemysłowym na zakładanie tam swoich magazynów fabryk. Rząd jednak sam nie zrobi wszystkiego. Nie powinniśmy oglądać się na rząd lub szukać pomocy u obcych państw, lecz

mając smutne doświadczenie egoizmu i prywaty XVIII wieku, musimy wszyscy t. j. całe społeczeństwo, starzy i młodzi, dorośli i dzieci, bogaci i biedni, bez różnicy wyznania, wszyscy musimy przyczynić się do rozwoju morskiej potęgi Polski. Ze składek uczniów budowano szkołę powszechną w Gdyni, uczniowie też wszystkich szkół w Polsce przyczynią się do rozbudowy portu w Gdyni i floty polskiej.

Teraz mówię o Lidze Morskiej i Rzecznej, odczytuje ze statutu rozdziały o celu i zadaniach Ligi, o środkach zapomocą których zdąża Liga do rozwoju floty polskiej. Oddziały Ligi w miastach wojewódzkich, werbowanie członków, organizowanie odczytów i innych dochodowych imprez w celu zasilenia funduszów Ligi Z apelem zapisania się na członka Ligi zwraca się do naszej szkoły Oddział w Brześciu n.B. Odczytuję otrzymaną odezwę. Jak mamy postąpić, dzieci? Pada jednomyślna odpowiedź: „Cała VI klasa zapisuje się na członka Oddziału Ligi M. i Rz. w Brześciu". Jakie będą nasze obowiązki członkowskie? Z pośród otrzymanych odpowiedzi ustalamy:

1) każdy uczeń płaci skarbnikowi 1 gr. miesięcznej wkładki,

2) zwerbować wszystkich uczniów naszej szkoły i zapisać całą szkołę na członka Oddziału Ligi M. i Rz. w Brześciu,

3) część dochodu z urządzanych w przyszłości przedstawień wpłacają do Oddziału.

Zastosowanie: Jaki rezultat przyniesie udział szkół w Polsce w Lidze M. i R. Liczymy: jeden uczeń wpłaci rocznie 12 groszy. W całej Polsce uczęszcza do szkół przeszło 3.500.000 uczniów. Jeżeli wszyscy będą członkami Ligi, otrzymamy kwotę 420,000 zł. rocznie. Zapytamy „Płomyka" co można za tę sumę wybudować w porcie gdyńskim, albo ile kosztuje budowa okrętu handlowego, gdyż w ciągu 7 lat uczęszczania do szkoły, wpłaci każdy uczeń 84 gr., co mnożąc przez liczbę uczniów w Polsce wyniesie 2,940.000 zł., a za tę sumę możnaby kupić może i okręt.

O dalszym rozwoju Ligi, budowie portu w Gdyni i rozwoju floty polskiej, dowiemy się, zbierając się raz w miesiącu w szkole i czytając miesięcznik „Morze".

Szer-Szeń.

III. Z Polesia.

Wesele na Polesiu.

Młodemu naogół śpiewają mniej, jak również mnie zajmują się podczas godów weselnych jego osobą.

„Jide do d'iwki,
Jak jasnyj misyć do zórki;
Pytajićcia swej matioszki,
Szczo w d'iwki goworyty.

Ny gowory, synku, nyczogo:
Je w tebe marszialok dla togo;
Wón bude jisty i pyty,
Bude za tybe goworyty".

— — —

„Ny byry, synku, zołotu,
No byry, synku, rozumnu:
My zołota prykupymo,
A rozumu ny włożymo".

Pan młody przyjeżdża do swojej żony wieczorem, zjawia się godnie: w otoczeniu 9 — 11 osób swatów, ze swatkami i z muzyką. Zastępują mu drogę chłopcy ze wsi panny młodej: w sieniach, naprzeciwko drzwi, stawiają stół i proszą o wykup. Młody ustawia na stole wódkę, piwo i zakąskę. To wszystko młodzież zabiera i wpuszcza młodego do chaty. Chata przepełniona. Młoda siedzi za stołem w towarzystwie drużki i swego brata. Brat żąda od młodego „wykupu za kosze". Dla pozoru targują się, następnie pan młody i jego swaty składają do talerza drobną sumę (jakie 10 zł.), którą zabiera brat młodej.

„Skupy swatkowy, skupy,
Powyłazyli z kupy,
Po smit'ticzku chodyly,
Po groszyku zbyraly,
U nas pannu kuplały.
Jid'te, swatkowy, do Szyryszowa,
Bo w Szyryszowy dywki dyszowy:
Za dwi kopijki aż sztyry d'iwki".

Państwo młodsi siadają obok siebie.

„Odsuńsia, brate, od systry,
Bo wże ja blyższy, nyż buw ty;
Chocz ty jiji godowaw,
Taki ja za jiji groszy daw“.

Zabawa, przeplatana ucztą, trwa w poniedziałek aż do wieczora: tańczą, śpiewają, ze trzy razy siadają do stołów z tem wyrachowaniem, aby młody mógł zabrać „mołoduju“ do siebie o tej porze, o której wczoraj tu przybył. W poniedziałek, wieczorem, odbywa się u młodej ostatnia uroczystość — podział „korowaju“.

„Korowaj“ wynosi z komory „młodej“, trzymając go na głowie.

„Prosywsia korowaj z komory do chaty,
Z nowyi komory, z zamcziastyi skrzyni
Na tysowyj stoliczok,
Na biłyj obrusyczok“.

Korowaj kładą na stole.

„Na tysowom stolyku
Dorogij towar stoit;
Aj, ny jeść że to towar —
To Marjiczki korowaj,
Toż jiji zasłużyńka.
Zasłużyła u batyńka
Ny za roczok, ny za dwa,
Ny za dwi nyd'ilyńki —
Z małoi dytynońki“.

„Korowaj“ spoczywa uroczyście na stole, przykryty odcinkami płótna, przeznaczonemi na prezenty dla swatów. Przed podziałem „korowaju“ „marszialok“ zaprasza do stołu krewnych, poczynając od najbliższych i najstarszych; wymienieni podchodzą do stołu, wypijają szklankę piwa i składają młodej pieniądze— „kładut w korowaj“. Wysokość złożonej sumy zależy od ilości i zamożności rodziny. Bezpośrednio po złożeniu pieniędzy następuje podział korowaju: każdy z gości otrzymuje kromkę; „podoszwa“ (dolna skórka) stanowi nieodwołalną własność

„muzyki“. „Swaty“ jednocześnie otrzymują w prezencie kawałki płótna. Przed odjazdem młodej do męża wkładają jej na głowę czepiec. Swaty, stękając, wyciągają z komory na wóz „skryniu“ młodej, jej pościel, sierp, kądziel. Przy tej sposobności zabierają wszystko, co trafi drobnego pod rękę: noże, widelce, łyżki, kieliszki, aby to wszystko uroczyście złożyć na stole przed młodą, kiedy przywiozą ją do męża.

Państwo młodzi, żegnani przez gości, odjezdżają do domu młodego, w którym zostaną spotkani przez gospodarzy. Młoda kłania się rodzicom męża do ziemi; matce daje w prezencie kawałek ładnego płótna na koszulę. Siadają do stołu, posilają się po przebyciu podróży (młoda nic nie je) i udają się do snu.

We wtorek przyjeżdżają do domu młodego „pyryzwy“, t.j. krewni i znajomi młodej; przyjeżdżają w stosunku do swatów w ilości podwójnej. Młode małżeństwo spotyka przybyłych na dworze. „Pyryzwy“, wysiadając z wozów, śpiewają:

„Na dwori kołodiaz i widra,
Deś naszyi Marjiczki ny wydno:
Czy poszła po wodu, to wyrn'ite;
Czy spyt w komory, to zbud'ite“.

Wychodzą ojciec i matka młodego i zapraszają gości do chaty. Wchodząc do chaty, śpiewają w dalszym ciągu:

„Roztoczy, swatu, chatu i szcze odtomu ś'iry,
Kob pyryzwy ś'ily“.

Nieprzerwany, nieustanny śpiew towarzyszy gościnnie przy stole:

„Pognulysia ławki,
De s'ily pyryzwianki;
Schylylysia s'iny,
De pyryzwy s'ily“.

Podział korowaju i składanie dla młodych pieniędzy odbywa się w ten sam sposób, jak u panny młodej. Jedzą trzy razy. Zbliża się koniec nocy z wtorku na środę — czas kończyć „wys'ille“.

„Do dołu, wit'ticzko, do dołu,
Czias nam, pyryzwianam, do domu;

Pojily konyko sołomu —
Oj, ny tak sołomu, jak strichu —
Kidajim Gannoczku na wt'ichu".

Odjeżdżają o tej porze, w której w dniu wczorajszym przyjechali. „Wys'ille" nareszcie skończone. Jako ostatni akord odbytych uroczystości uważa się tradycyjną gościną młodego małżeństwa w domu młodej w następną niedzielę po ślubie.

Piotr Jawtuchowicz.

IV. Odpowiedzi Redakcji.

P. P. Ostafiński Wł., Piwowarczyk T., Jakubowski Z., Sienkiewicz Z., Polkowski W. — nadesłane materjały wykorzystamy w następnych numerach.

P. Z. Mickiewicz—o egzaminie praktycznym będzie drukowany w „Części nieurzędowej" specjalny artykuł. Wątpliwości zostaną tam wyjaśnione.

Unieważniam zagubioną legitymację nauczycielską Nr. 527 wystawioną przez tutejsze Kuratorjum na nazwisko Sabiny Linojówny.

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego 7.50 zł.

Adres Redakcji i Administracji Brześć n/B. — Kuratorjum.

Wszelką korespondencję i prace przeznaczone dla „Części nieurzędowej“ Dziennika, prosimy nadsyłać bezpośrednio pod adresem: Państwowe Kursy Nauczycielskie w Brześciu n/B. ulica Krzywa 88.

Odbito w Poleskich Zakładach Graficznych w Brześciu n/Bug.